

Metodiskā izstrādne

*Sporta karšu apzīmējumi
orientēšanās ar slēpēm*

*Autore: interešu izglītības skolotāja
Ļubova Pavļukova*

2020./2021. mācību gads

Ievads

Kartes orientēšanās ar slēpēm balstās uz orientēšanās vasaras disciplīnu karšu simboliem, taču, lai apmierinātu disciplīnas specifiskās prasības, ir nepieciešamas noteiktas atkāpes un papildinājumi orientēšanās kartes specifikācijai.

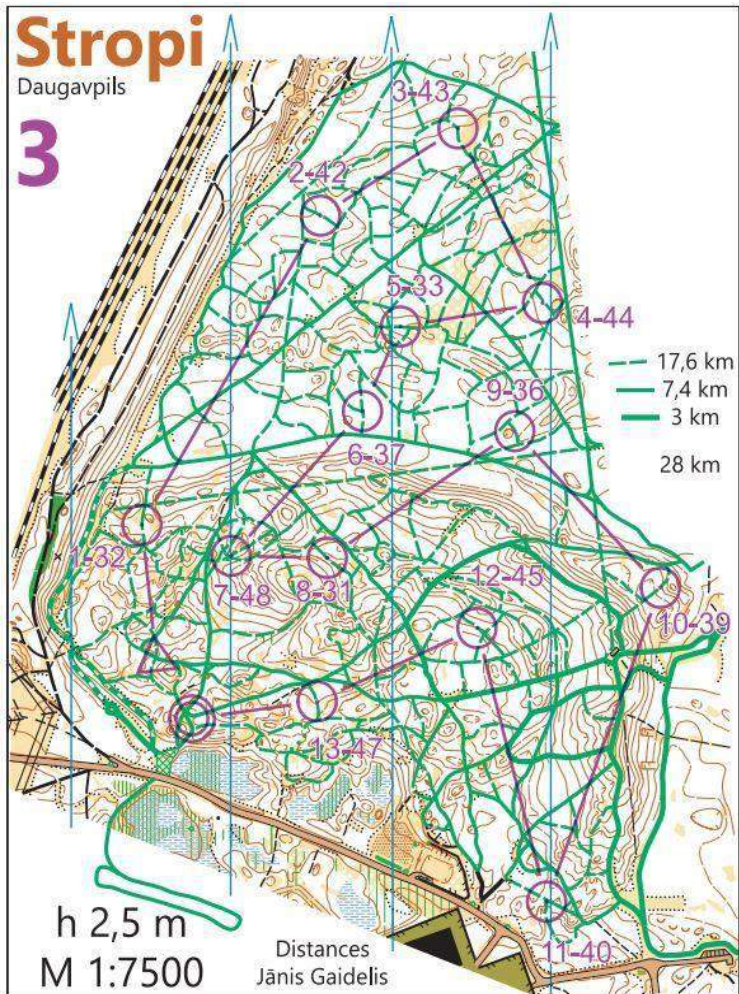
Apzīmējumi orientēšanās ar slēpēm kartēm balstās uz pašreizējo IOF Starptautisko specifikāciju Orientēšanās kartēm (2019).

Pamatprasības kartēm ziemas orientēšanās ar slēpēm

- Orientējoties ar slēpēm, tiek izmantotas standarta orientēšanās kartes, kurās ar īpašu zaļo krāsu tiek izcelts taku un ceļu tīkls, kas norāda uz slēpošanu pa sniegu. Citi simboli norāda uz to, vai ceļi ir plati vai šauri, sniegoti vai tīri.
- Galvenā atšķirība no kartes vasaras versijas ir tā, ka uz tās zaļā krāsā ir iezīmēts slēpošanas trases tīkls ar atbilstošām ātruma īpašībām. Sacensībām izmantotais reljefa laukums paredz trīs veidu trases klātbūtni – ļoti ātru, ātru un lēnu.
- Kartei jābūt salasāmai, kad slēpo lielā ātrumā un nelabvēlīgos laika apstākļos (sniegputenī, miglā, lietū, salā).
- Kartē jāizlaiž liela daļa detaļu “brīvajā” apvidū, lai izceltu trašu tīklu un vienkāršotu zemes formu attēlošanu. Tomēr kartē jāiekļauj visi elementi, kas skaidri redzami sniegotā apvidū.
- Orientēšanās ar slēpēm tiek veiktas pa sliežu špūrēm un ietver sarežģītus maršruta izvēles uzdevumus, tajā skaitā ņemot vērā augstuma atšķirības.

Orientēšanās ar slēpēm

Karte

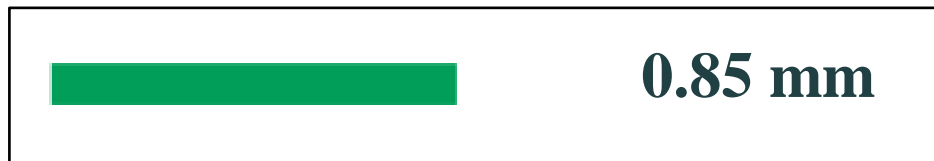

Orientēšanās ar slēpēm ir sporta veids, kur orientierists, izmantojot karti un kompasu, pārvietojas pa ceļu un trašu tīklu, noteiktā secībā apmeklējot kontrolpunktus. Orientēšanās ar slēpēm dalībnieka slēpošanas un orientēšanās prasmes jāpārbauda tādā veidā, ka orientēšanās prasmes kļūst par izšķirošo elementu. Ziemas orientieristi izmanto karti, lai pārvietotos blīvā slēpošanas trašu tīklā, un lai pēc iespējas īsākā laikā apmeklētu vairākus kontrolpunktus. Sagatavoto trašu tīkls un kontrolpunkti ir iezīmēti kartē.

Kartes apzīmējumu grupas orientēšanās ar slēpēm

- Trases apzīmējumi, kas atļauj slēpošanu.
- Trases apzīmējumi, kas traucē slēpošanai vai aizliedz slēpošanu.
- Distances apzīmējumi.

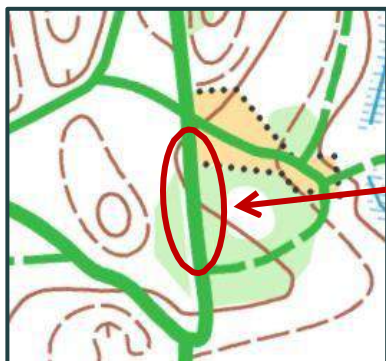
.801

Ļoti plata trase (platums pārsniedz 3 metrus)

- Krāsa: zaļā.
- Ļoti ātras, platas slēpošanas trases slēpošanas centros, kas izveidotas ar retraku vai trašu līdzinātāju.
- Kustība ir iespējama jebkādā veidā (ieskaitot skriešanu).

Piemēri

Attēlošana kartē

.802

Plata trase (platums 1,5 - 3 metri)

- Krāsa: zaļā.
- Ātra, slidsolī braucama trase, ko izveidojis sniega motocikls, platums parasti ir 1,5 - 3,0 m.
- Slidsolī braucamās trases ir nelīdzenākās un mīkstākās par platajām slidsolī braucamām trasēm apkārtnē.
- Kustība ir iespējama jebkādā veidā (ieskaitot skriešanu).

Piemēri

Attēlošana kartē

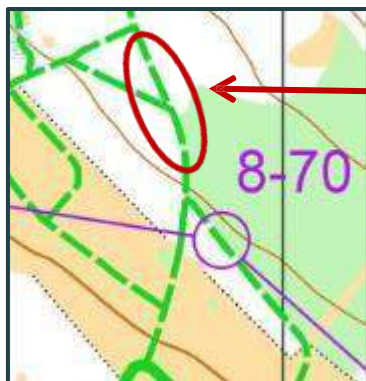
.803

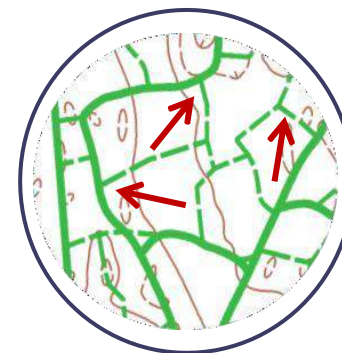
Trase (platums 1,5 - 3 metri)

- Krāsa: zaļā.
- Laba trase veidota ar sniega motociklu, parasti 1.0 - 1.5 m plata.
- Stāvās nogāzēs trases var padarīt platākas, lai sacensību laikā samazinātu paplašināšanos.
- Kustība ir iespējama jebkādā veidā (ieskaitot skriešanu).

Piemēri

Attēlošana kartē

Visiem atzarojumiem
un krustojumiem ir
jābūt parādītiem kā
nepārtrauktām līnijām

.804

Trase lēna (platums 1,5 - 3 metri)

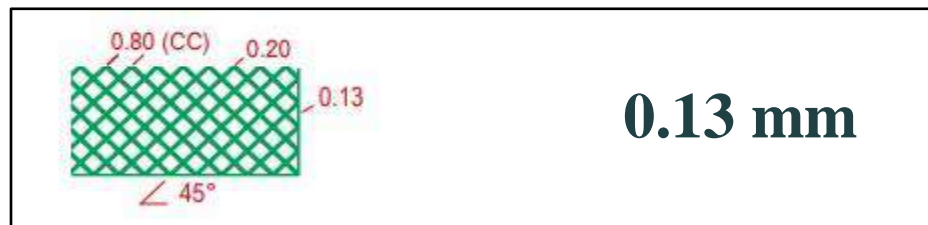
- Krāsa: zaļā.
- Nelīdzena, lēna trase ar maz sniegu vai skujām/zariem.
- Neizmanto stāvās nogāzēs, ja trases platums atļauj kāpt augšup skujiņā vai izmantot arkla tehniku priekš bremzēšanas vai apstāšanās.
- Kustība ir iespējama jebkādā veidā (ieskaitot skriešanu).

Piemēri

Attēlošana kartē

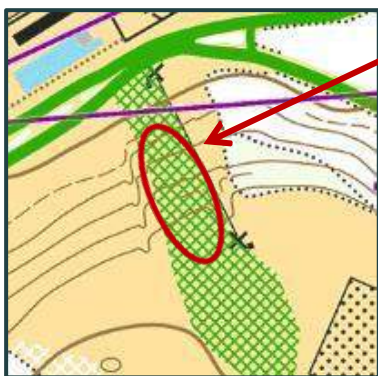
.808

Sagatavots apvidus

- Krāsa: zaļā.
- Slaloma nogāzes (kalnu slēpošanas nogāzes) un citas vietas, kas ir platas, slēpojamas un cietas.
- Sagatavoto laukumu robežas ir attēlotas ar šauru zaļu līniju (0,13 mm), lai katra mala būtu skaidri salasāma.
- Kustība ir iespējama jebkādā veidā (ieskaitot skriešanu).

Piemēri

Attēlošana kartē

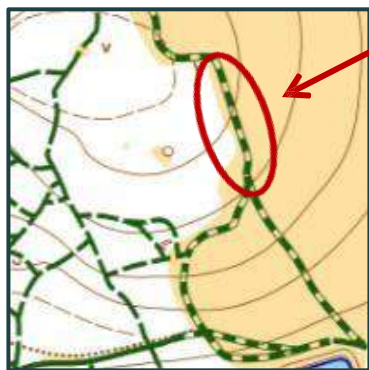
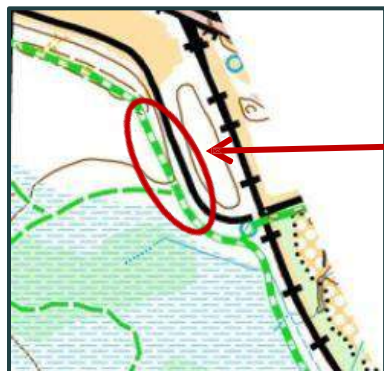
.813

Publisks sniega motocikla ceļš

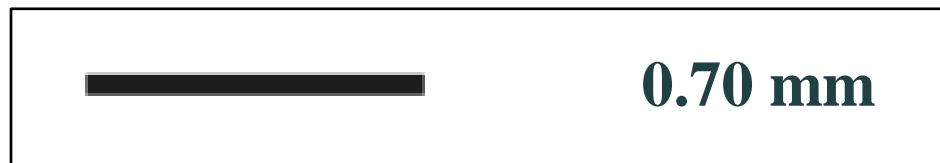
- Krāsa: zaļā.
- Publisks un marķēts ceļš sniega motocikliem, ko var izmantot orientēšanās ar slēpēm sacensību laikā.
- Sniega motocikla ceļi ir bieži vien nelīdzeni un dažāda platuma un kvalitātes.
- Kustība ir iespējama jebkādā veidā (ieskaitot skriešanu).

Piemēri

Attēlošana kartē

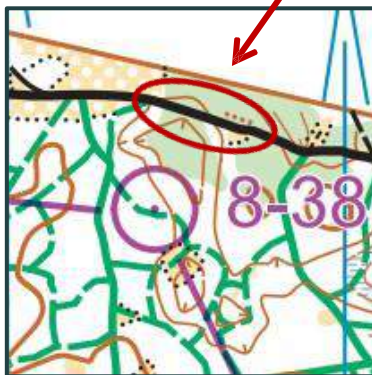
.805

Ceļš klāts ar sniegu

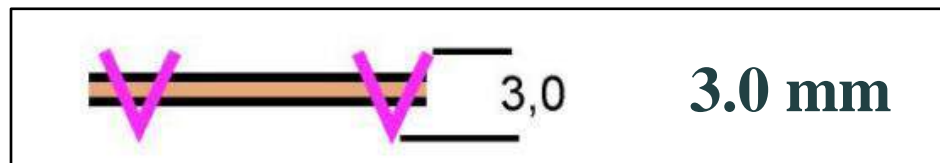
- Krāsa: melnā.
- Piebrauktus, slēpojamus ceļus attēlo ar normālu ceļa apzīmējumu, bet platāku.
- Piemērots slēpošanai un skriešanai.

Piemēri

Attēlošana kartē

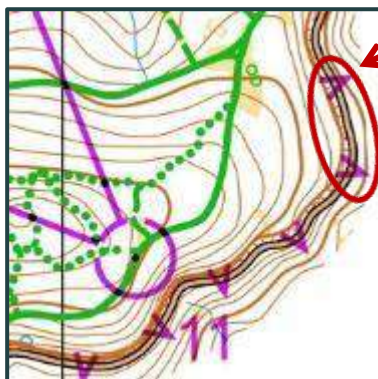
.806

Smilšains vai bezsniega ceļš

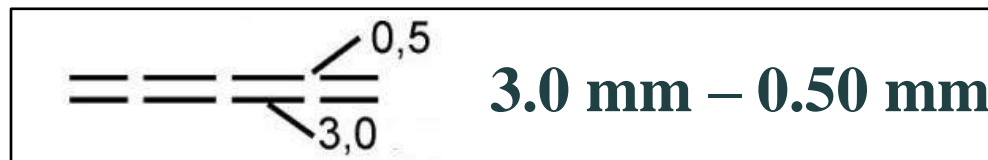
- Krāsa: **V** - violetā (augšējais violets).
- Ceļš uz kartes, kas ir nokaisīts vai bez sniega sacensību laikā.
- Rinda **V** zīmju virs ceļa apzīmējuma parāda, ka ceļš nav slēpojams.

Piemēri

Attēlošana kartē

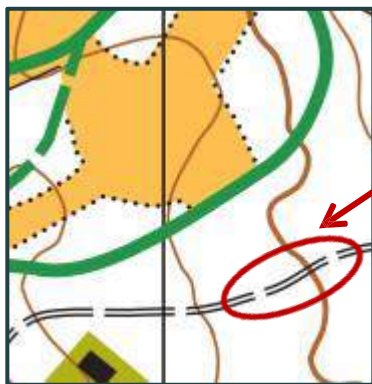
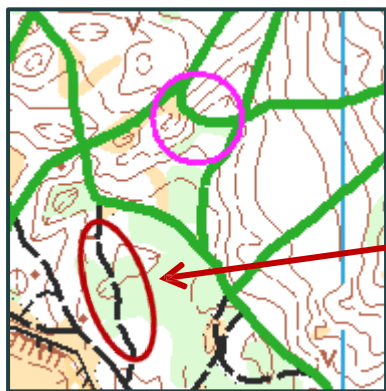
.807

Nepiebraukts ceļš

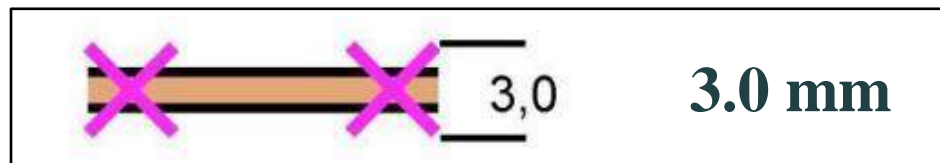
- Krāsa: melnā.
- Ceļš, kas nav atvērts satiksmei, neslēpojama trase.
- Ceļš nav piemērots kustībai ar slēpēm.

Piemēri

Attēlošana kartē

.809

Aizliegts ceļš, šķērsojams

- Krāsa: - violetā (augšējais violets).
- Aizliegto ceļu var šķērsot, bet aizliegts izmantot.
- Ceļš bīstams jebkurai kustības veidam.
- - marķieris pāri ceļa simbolam norāda, ka šo maršrutu nav atļauts izmantot.

Piemēri

Attēlošana kartē

.814

Aizliegts ceļš, aizliegts šķērsot

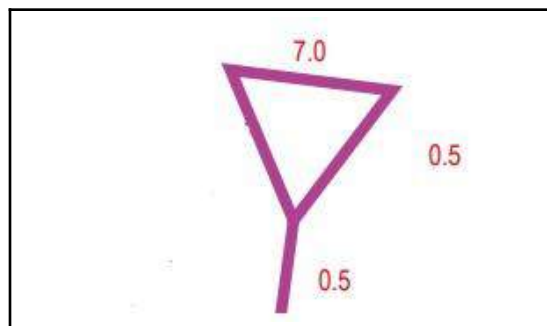
- Krāsa: violetā (augšējais violets).
- Ceļus vai objektus, kas apzīmēti ar aizliegtā maršruta apzīmējumu, nevar izmantot un tos nevar šķērsot, izņemot speciāli marķētās šķērsošanas vietās.
- Neuzbraukt uz ceļa neatkarīgi no tā, vai ceļš ir slikti piebraukts, ar ledus segumu, bez satiksmes utt.
- Ceļš bīstams jebkuram kustības veidam.

Piemēri

Attēlošana kartē

.701

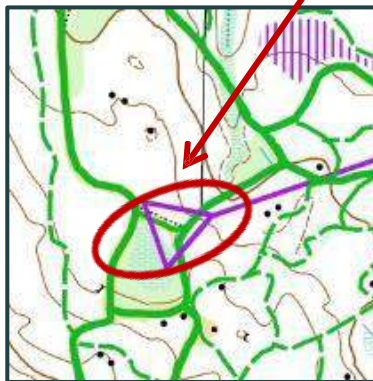
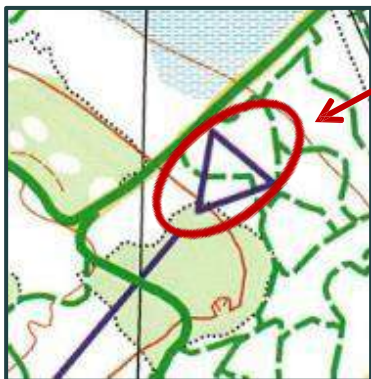
Starts – vieta, kur orientēšanās sākas

- Krāsa: violetā (augšējais violets).
- Trīsstūra centrs parāda precīzu vietu, kur orientēšanās distance sākas. Startam jābūt skaidri identificējamam punktā uz kartes.
- Trīsstūra smaile norāda virzienu uz pirmo kontrolpunktu.

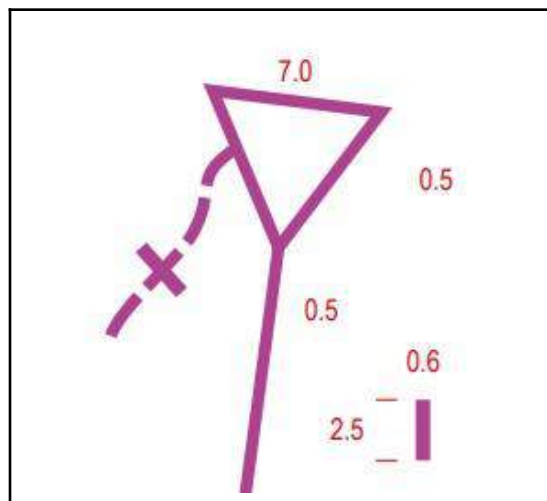
Piemēri

Attēlošana kartē

.702

Kartes izsniegšanas vieta

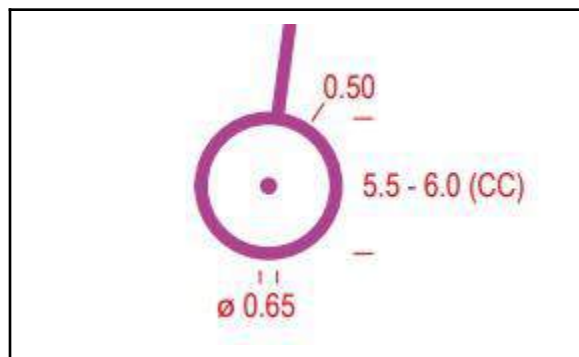
- Krāsa: violetā (augšējais violets).
- Ja ir marķēts posms līdz startam, kartes izsniegšanas vietu atzīmē, izmantojot apzīmējumu.

Piemēri

Attēlošana kartē

.703

Kontrolpunkts un viduspunkts

- Krāsa: violetā (augšējais violets, punkts - tumši violets).
- Kontroles punkta (KP) atrašanās vieta.
- Viduspunktu (piem., punkts kontrolpunkta centrā) var izmantot, kad ir nepieciešams precizēt kontrolpunkta atrašanās vietu.

Piemēri

Attēlošana kartē

Fokusa punkts tiek izmantots tiešai norādei, kurā atrodas kontrolpunkts

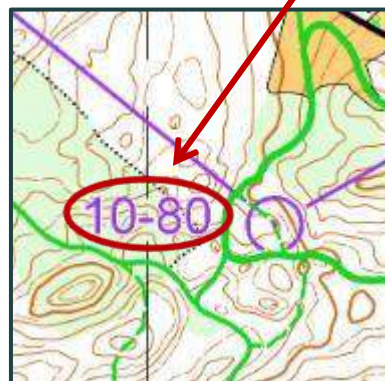
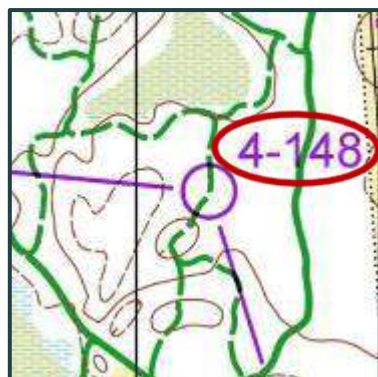
.704

Kontrolpunkta numurs un kods

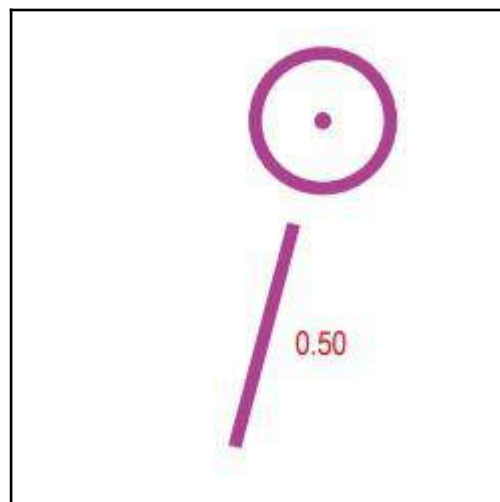
- Krāsa: violetā (augšējais violets).
- Kontrolpunktu kodus novieto līdzās kontrolpunktu kārtas numuriem uz kartes vai atsevišķā kontrolpunktu kodu sarakstā.
- Ja trašu tīkls ir biezs un/vai distances konfigurācija sarežģīta, ir jāizvēlas saraksts brīvā kartes laukā.

Piemēri

Attēlošana kartē

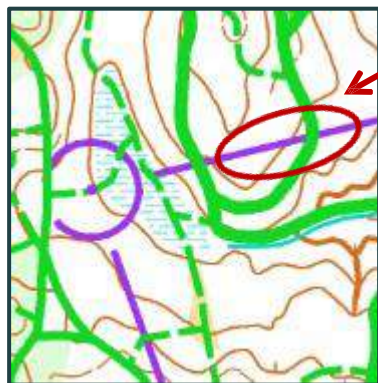
.705

Distances savienotājlinija

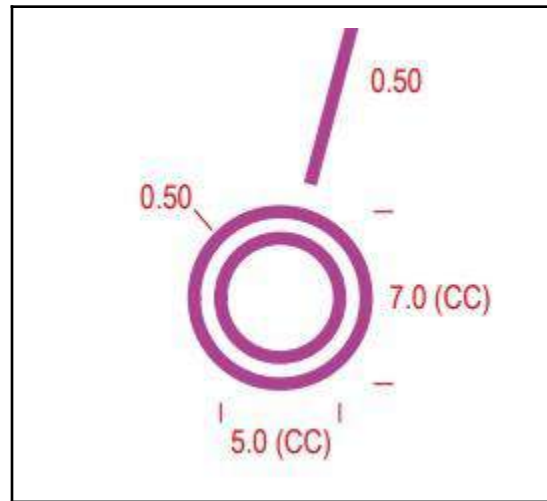
- Krāsa: violetā (augšējais violets).
- Vietās, kur kontrolpunkti ir jāapmeklē noteiktā secībā, secība tiek parādīta izmantojot taisnas līnijas no starta līdz pirmajam kontrolpunktam un tad no katra kontrolpunkta līdz nākamajam.
- Līnijas ir jāpārtrauc, lai parādītu svarīgu detaļu. Līnija jāzīmē cauri obligāti šķērsojamām vietām.

Piemēri

Attēlošana kartē

.706

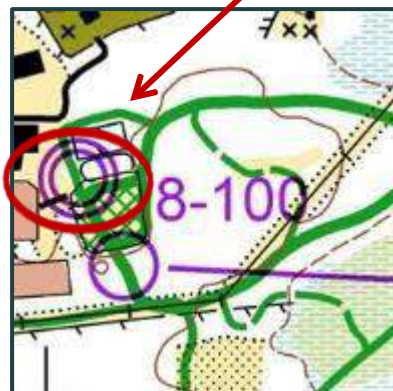

Finišs

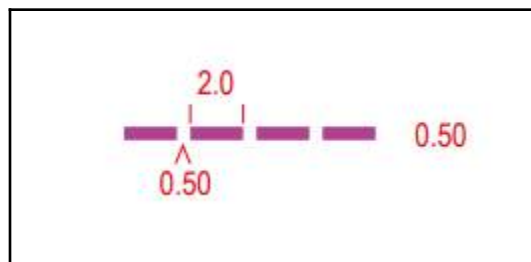
- Krāsa: violetā (augšējais violets).
- Distances beigas.

Piemēri

Attēlošana kartē

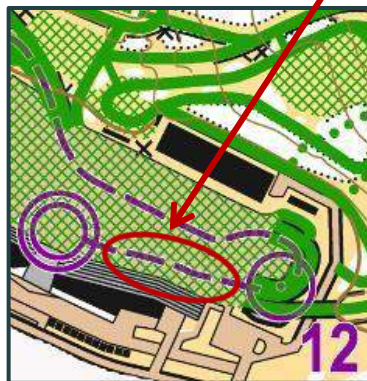
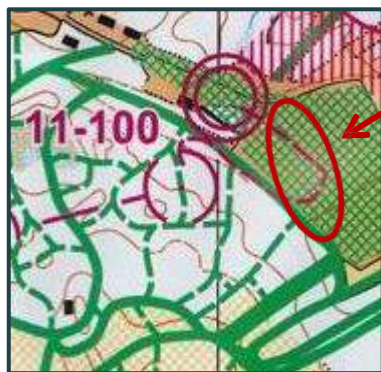
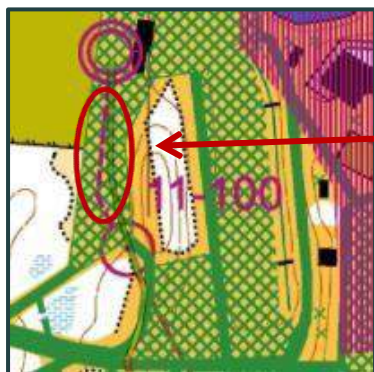
.707

Marķēts posms

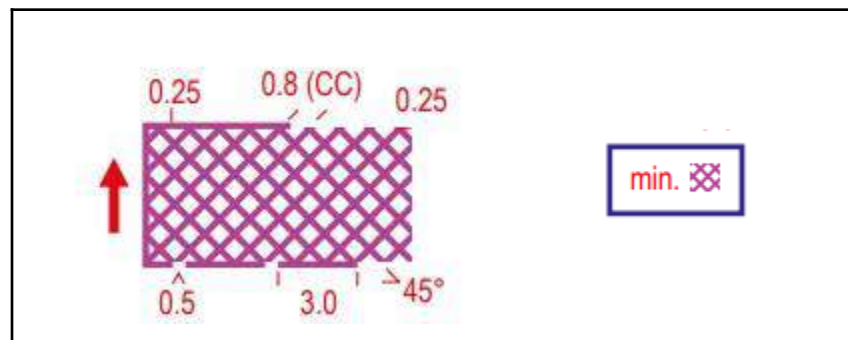
- Krāsa: violetā (augšējais violets).
- Marķēts posms, kas ir daļa no distances. Ir obligāti jāseko pa marķēto posmu (sadaļas no tehniskā sākuma līdz sākuma punktam orientēšanās, no pēdējās kontroles līdz finišam (pilnībā vai daļēji), apvedceļa posmi bīstamās vietās, teritorijas, uz kurām ir atļauta skatītāja piekļuve, cita norādīta sadaļā informācija).
- Minimālais garums: 2 svītriņas (4.5 mm – balstvirsmā: 67.5 m).

Piemēri

Attēlošana kartē

.709

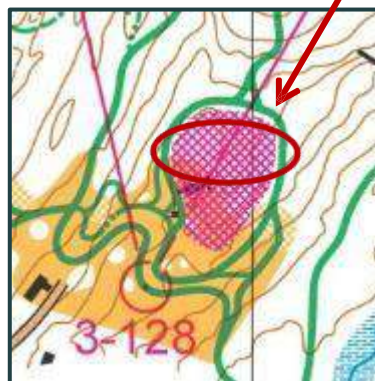
Lieguma teritorija

- Krāsa: violetā (augšējais violets).
- Lieguma teritorijā aizliegts ieiet. Minimālais laukums: 2 mm x 2 mm.
- Ja nav dabiskās robežas, robežu var iezīmēt sekojoši:
 - nepārtraukta līnija norāda, ka robeža ir nomarkēta bez pārtraukumiem (ar lentu, utml.) apvidū
 - pārtraukta līnija norāda uz marķējumu ar pārtraukumiem apvidū
 - tas, ka nav līnijas, norāda, ka apvidū nav marķējuma

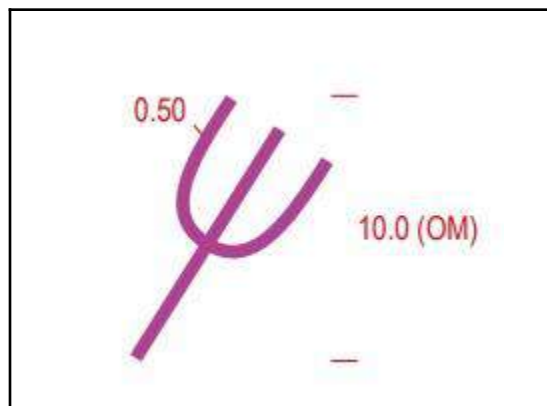
Piemēri

Attēlošana kartē

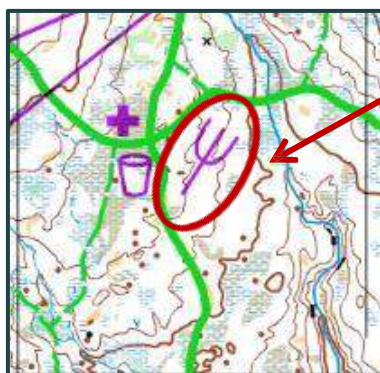
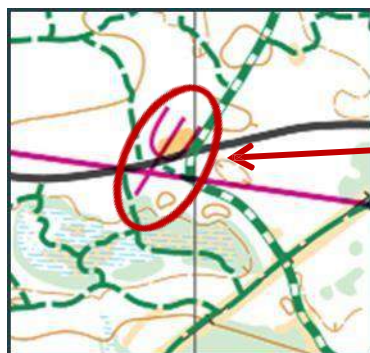
.715

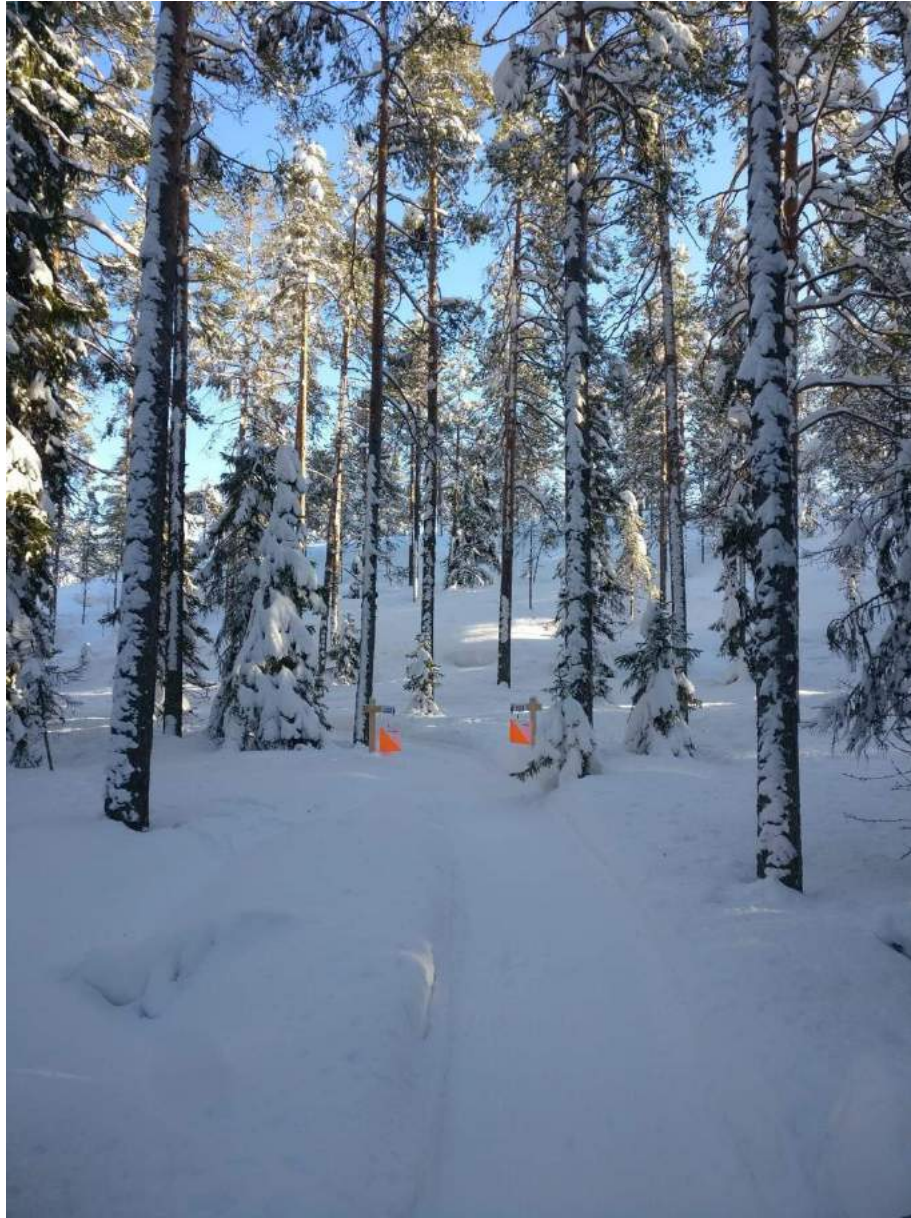
Rezerves ekipējuma atrašanās vieta

- Krāsa: violetā (augšējais violets).
- Rezerves ekipējuma atrašanās vieta apvidū (slēpes, nūjas, ziemas planšetes).
- Aprīkots aptuveni pa distances vidū (obligātā vieta dalībnieku apmeklējumiem: viens no KP vai atzīmētā teritorija).

Piemēri

Attēlošana kartē

*Veiksmīgus
startus!*

